

Sygn. akt I C 894/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2022 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Marta Woźniak

Protokolant: Paweł Urbański

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2022 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. K.**

przeciwko **(...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W.**

o ustalenie i zapłatę ewentualnie o unieważnienie umowy

1. oddała powództwo,
2. zasądza od powoda M. K. na rzecz strony pozwanej (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 10.817,00 zł (dziesięć tysięcy osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 894/21

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 21 czerwca 2022r.

W pozwie z dnia 2 września 2020r., skierowanym przeciwko pozwanemu (...) Bank (...) SA z siedzibą w W. powód M. K. wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, aby strona pozwana zapłaciła na jego rzecz kwotę 77 828,55 EUR z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi od dnia 20 maja 2020r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 28 października 2011r. pomiędzy stronami doszło do zawarcia umowy kredytu hipotecznego indeksowanego do waluty EUR w wysokości 786 821,91 zł.

Powód zarzucił, iż przedmiotowa umowa jest nieważna ze względu na zastosowanie w niej klauzuli indeksacyjnej, jak również brak precyzyjnego oznaczenia w umowie kwoty udzielonego kredytu. Podniósł, iż mechanizm indeksacji zawarty w umowie w całości jest nieuczciwy, niejasno określony, sprzeczny z zasadami współżycia społecznego, dobrymi obyczajami, jak również w sposób rażąco narusza interesy powoda jako konsumenta. W ocenie powoda umowa nie precyzuje w dostateczny sposób, jak kredytujący Bank wyznacza kursy walut w sporządzonej przez siebie Tabeli kursów. Ponadto zarzucił, iż Bank w nienależyty sposób poinformował go o ryzyku związanym ze wzrostem kursu euro, co nie pozwoliło powodowi na podjęcie rozważnej decyzji.

Jako podstawę dochodzonego roszczenia pieniężnego wskazał przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu, tj. 405 k.c. w związku z art. 410k.c.

Powód wyjaśnił, że na wysokość dochodzonego roszczenia składa się łączna kwota z tytułu wpłaconych rat kapitałowo – odsetkowych w okresie od 5 lutego 2012r. do 5 sierpnia 2020r. i zgodnie z historią kredytu wygenerowaną przez Bank wpłacił do ww. daty kwotę 77 828,55 EURO.

Sąd Okręgowy w Krakowie, I Wydział Cywilny wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodnie z pierwotnym żądaniem pozwu (sygn. akt I Nc 581/20).

Strona pozwana (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. w sprzeciwie z dnia 11 grudnia 2020r. od nakazu zapłaty wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego Banku kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej według norm przepisanych.

Strona pozwana zaprzeczyła, że:

- a) umowa została zawarta w dniu 28 października 2011r., czemu przeczy § 15 ust. 7 zd. drugie umowy, gdzie sprecyzowano datę zawarcia umowy,
- b) łącząca strony umowa była lub jest sprzeczna z przepisami prawa, tj. art. 58 k.c. w zw. z art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe w zw. z art. 353 (1) k.c. lub pozostawała czynnością naruszającą granicę swobody umów i jako taka była sprzeczna z naturą stosunku zobowiązaniowego,
- c) postanowienia umowy wskazane w pozwie stanowią niedozwolone klauzule umowne w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. i nie wiążą powoda,
- d) strona powodowa nie została poinformowana o kwocie kredytu, sposobie wyliczenia zadłużenia, a także o tym, że zmiana kursu walutowego będzie wpływać na zadłużenie powoda, a w ten sposób powodowi nie było przedstawione ryzyko walutowe związane z potencjalnym osłabieniem kursu PLN do EUR, nie miał on możliwości weryfikowania prawidłowości kursu EUR i nie znał sposobu w jaki Bank kształtuje kurs EUR, a Bank może dowolnie i w sposób nieograniczony zmieniać wysokość świadczeń powoda,
- e) bank nie wypełnił obowiązków informacyjnych względem powoda,
- f) umowa miała charakter złotowy.

Ponadto pozwany zakwestionował roszczenie zgłoszone w pozwie zarówno co do zasady, jak i wysokości, zarówno w zakresie roszczeń głównych jak i odsetek, a także daty wymagalności roszczeń powoda. Strona pozwana podniosła także zarzut przedawnienia.

W piśmie z dnia 14.06.2021r. (k. 156 i nast.) powód sprecyzował żądanie pozwu, wnosząc o stwierdzenie nieważności umowy o kredyt hipoteczny nr (...) z dnia 28 października 2011r. wraz z załącznikami nr 1-10 oraz o zasądzenie od pozwanego kwoty 77 828,55 EURO wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 maja 2020r. do dnia zapłaty. Ewentualnie, wniósł o unieważnienie umowy o kredyt hipoteczny nr (...) z dnia 28 października 2011r. w trybie art. 12 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym oraz orzeczenie zwrotu na rzecz powoda przez pozwanego kwoty 77 828,55 EUR wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 20 maja 2020r. do dnia zapłaty.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskiem z dnia 17 sierpnia 2011r. powód ubiegał się o przyznanie kredytu w wysokości 753 000 zł. We wniosku powód wskazał, że: waluta kredytu to PLN indeksowany do EUR; waluta spłaty –EUR ; metoda spłaty –równe raty kapitałowo – odsetkowe; sposób wypłaty – jednorazowo. Na etapie złożenia wniosku kredytowego powód oświadczył, że został poinformowany o:

ryzyku związanym z oprocentowaniem wnioskowanego kredytu zmienną stopą procentową oraz przedstawiono mu symulację wysokości rat kredytu obrazującą wpływ niekorzystnej dla niego zmiany stopy procentowej na wysokość miesięcznych rat kapitałowo – odsetkowych.

strona pozwana w celu określenia własnego kursu kupna i sprzedaży waluty obcej w Tabeli kursów walut dla kredytów, stosuje odchylenie od średniego kursu danej waluty, określanego przez NBP. Różnica pomiędzy kursem kupna waluty obcej a kursem sprzedaży waluty wynosi maksymalnie 10 % od wartości obu kursów waluty. Różnica ta stanowi spread walutowy. Wysokość kursu kupna waluty obcej ma wpływ na wysokość zadłużenia z tytułu kredytu wyrażonego w walucie indeksacji bowiem wysokość udzielonego kredytu zostaje przeliczona na walutę indeksacji po kursie kupna tej waluty z dnia uruchomienia kredytu, według obowiązującego w tej dacie w Banku kursu kupna waluty obcej, określonego w tabeli kursów walut dla kredytów. Wysokość kursu sprzedaży waluty obcej ma wpływ na wysokość zadłużenia pozostającego do spłaty z tytułu rat kredytu i odsetek, bowiem raty określone są w harmonogramie w walucie indeksacji i w dacie spłaty podlegają przeliczeniu na złote według obowiązującego w tej dacie w Banku kursu sprzedaży waluty obcej określonego w tabeli kursów walut dla kredytów. W związku z powyższym, w przypadku gdy w okresie obowiązywania umowy kredytu nastąpi osłabienie złotego względem waluty obcej, do której indeksowany jest kredyt, spowoduje to, że kwota zadłużenia z tytułu kredytu, jak również należna rata kapitałowo – odsetkowa albo odsetkowa będą wyższe po przeliczeniu na złote.

o warunkach udzielenia kredytu zarówno w walucie w jakiej uzyskuje dochód w złotych jak i w walucie obcej. Przedstawiono mu symulację kwot i kosztów kredytu według aktualnych kursów walut stosowanych przez Bank oraz kosztów w przypadku niekorzystnej zmiany kursów i spreadu walutowego.

O ryzyku kursowym związanym z zaciągnięciem zobowiązania w walucie innej niż źródło dochodu i że zmiany kursów walut oraz spreadu walutowego mogą mieć wpływ na wysokość płaconej przez niego raty kredytu w całym okresie kredytowania.

Bank przedstawił mu ofertę kredytu w złotych oraz kredytu w złotych indeksowanego do waluty obcej i po zapoznaniu się z tymi ofertami oraz informacjami wymienionymi wyżej dokonuje wyboru i decyduje się zaciągnąć kredyt indeksowany do waluty obcej mając pełną świadomość ryzyka walutowego związanego z zaciągnięciem kredytu indeksowanego do waluty innej niż źródło dochodu oraz ryzykiem spreadu walutowego.

Zgodnie z informacją Banku o ryzyku walutowym wysokość kursu kupna waluty obcej ma wpływ na wysokość zadłużenia z tytułu kredytu wyrażonego w walucie indeksacji. Wysokość kursu sprzedaży waluty obcej ma wpływ na wysokość zadłużenia pozostającego do spłaty z tytułu rat kredytu i odsetek. W sytuacji osłabienia złotego w okresie obowiązywania umowy kwota zadłużenia z tytułu kredytu, jak również należna rata kapitałowo – odsetkowa albo odsetkowa będą wyższe po przeliczeniu na złote.

Dowód: wniosek o kredyt z dnia 17 sierpnia 2011r. wraz z załącznikami (k. 130 – 131).

W dniu 2 listopada 2011r. (data podpisania umowy przez drugą stronę – powoda) strony zawarły umowę o kredyt hipoteczny nr (...). Strony uzgodniły, że:

- a) kwota kredytu wynosić będzie 786 821,91 zł. Kwota kredytu indeksowana była do waluty EUR (§ 1 ust. 1 pkt 1 umowy),
- b) celem głównym kredytu było refinansowanie kredytu na cele mieszkaniowe w wysokości 783 000,00 zł (§ 1 ust. 1 pkt 2 umowy),
- c) w przypadku kredytu indeksowanego do waluty obcej kwota kredytu określona w pkt. 1 zostanie przeliczona na walutę indeksacji i zadłużenie z tytułu umowy będzie określone w walucie indeksacji. Zasady dotyczące przeliczania wysokości kredytu, kwoty wypłaty oraz kwoty spłaty i stosowanych przez Bank kursów walut obcych oraz spreadu walutowego zawiera zał. nr 6 do umowy (§ 1 ust. 1 pkt 3 umowy),

- d) uruchomienie kredytu miało nastąpić w terminie 3 miesięcy od daty zawarcia umowy kredytu (§ 1 ust. 1 pkt 4 umowy),
- e) prowizja za udzielony kredyt wynosiła 0 PLN, natomiast marża kredytu – 2,25 % w stosunku rocznym, stała w całym okresie kredytowania, z zastrzeżeniem pkt 9 (§ 1 ust. 1 pkt 8 umowy),
- f) stopa referencyjna EURIBOR 3m dla EUR z dnia 5 października 2011r. i aktualna na dzień sporządzenia umowy przez bank wynosi 1,557 % w stosunku rocznym, roczna zmienna stopa procentowa na dzień sporządzenia umowy wynosiła 3,807 %. Rzeczywista roczna stopa procentowa w skali roku wynosi 3,88 % (§ 1 ust. 1 pkt 10, 11, 12 umowy).
- g) szacunkowy całkowity koszt udzielonego kredytu wynosił 491 719,90 zł (§ 1 ust. 1 pkt 13),
- h) okres kredytowania wynosi 336 miesięcy od daty uruchomienia kredytu (§ 1 ust. 1 pkt 14 umowy),
- i) spłata kredytu miała nastąpić w równych ratach kapitałowo – odsetkowych (§ 1 ust. 16 umowy),
- j) waluta spłaty kredytu : EUR (§ 1 ust. 1 pkt 19 umowy),
- k) zabezpieczeniem spłaty kredytu była m.in. hipoteka łączna na nieruchomości: lokalu mieszkalnym nr (...), przy ul (...) w K. do sumy 1 573 643,82 zł (§ 4 ust. 1 umowy),
- l) Bank miał uruchomić kredyt jednorazowo (§ 7 ust. 1 umowy),
- m) kredyt jest oprocentowany według rocznej zmiennej stopy procentowej, określonej w części I umowy (§ 5 ust. 1 umowy),
- n) w przypadku złożenia wniosku o zmianę waluty indeksacji kredytu zostanie ustalona, w aneksie do umowy, nowa wysokość marży kredytu, zgodnie z zasadami obowiązującymi w Banku w dacie złożenia wniosku o zmianę waluty indeksacji kredytu (§ 5 ust. 6),
- o) rzeczywista stopa oprocentowania oraz szacunkowy całkowity koszt udzielonego kredytu, o których mowa w części I umowy jest obliczona zgodnie z ustawą o kredycie konsumenckim (§ 6 ust. 1 umowy),
- p) w przypadku, gdy spłata kredytu indeksowanego do waluty obcej następuje w PLN przeliczenie raty wyrażonej w walucie obcej na złote następuje według kursu sprzedaży waluty, do której indeksowany jest kredyt, obowiązującego w Banku w dniu faktycznej spłaty (obciążenia rachunku) zgodnie z Tabelą przy czym bierze się pod uwagę ostatnią Tabelę tego dnia (§ 7 ust. 5),
- q) w przypadku, gdy spłata kredytu indeksowanego do waluty obcej następuje w tej walucie obcej (walucie indeksacji) kredytobiorca zobowiązany jest zapewnić na rachunku bankowym wystarczającą kwotę środków w walucie obcej (walucie indeksacji) do pokrycia wymagalnych należności banku z tytułu kredytu, (§ 7 ust. 6 umowy),
- r) powód oświadczył, że otrzymał wzorzec umowy przed podpisaniem niniejszej umowy, a w przypadku zawarcia umowy poza lokalem Banku, przed zawarciem niniejszej umowy został poinformowany na piśmie o przysługującym mu prawie odstąpienia (§ 15 ust. 2 ppkt a umowy),
- s) umowa jest zawarta z chwilą podpisania jej przez strony. Jeśli umowa nie jest podpisywana jednocześnie przez jej strony datą zawarcia jest podpisanie przez stronę podpisującą jako ostatnia (§ 15 ust. 7 umowy).
- t) powód oświadczył, że potwierdził otrzymaną informację zawierającą symulację pokazującą wpływ zmiany kursu walutowego na kwotę miesięcznej raty kredytu (zał. nr 4 – informacja o ponoszeniu ryzyka walutowego).

Dowód: umowa kredyt hipoteczny nr (...) wraz z załącznikami (k. 27 - 58), regulamin udzielania kredytów i pożyczek hipotecznych przez Bank (...) SA dla klientów indywidualnych (k. 126 – 129).

Zgodnie z zasadami funkcjonowania kredytu indeksowanego do waluty obcej (załącznik nr 6 do umowy) udzielenie przez Bank (...) w walucie polskiej indeksowanego do waluty obcej oznacza, że:

- kredyt jest udzielany w walucie polskiej,

- kredyt jest uruchamiany (wyplacany) w walucie polskiej, z zastrzeżeniem treści pkt 11 (pkt 11 –kredyt może być wypłacony w walucie indeksacji na warunkach określonych w umowie, z tym, że również w takim przypadku kwota udzielonego kredytu wyrażona w walucie polskiej jest przeliczana na walutę indeksacji, zgodnie z zasadami określonymi wyżej),

- kwota udzielonego kredytu (wyrażona w walucie polskiej) jest przeliczana na walutę indeksacji w dacie uruchomienia (wypłaty) kredytu,

- zadłużenie kredytobiorcy z tytułu kredytu wobec banku jest wyrażone w walucie indeksacji. Bank dokonuje przeliczenia uruchomionej kwoty kredytu po kursie kupna waluty obcej, określonej w Tabeli na moment dokonania uruchomienia kredytu przez Bank. Bank określa wysokość kursu kupna i sprzedaży waluty indeksacji kredytu, który ma zastosowanie do przeliczenia kwoty uruchamianego kredytu i obliczania należności z tytułu rat kredytu i odsetek w sposób następujący: bank bazuje na średnim kursie danej waluty ogłaszanych w poprzednim dniu roboczym przez NBP , który określony jest zgodnie z § 2 pkt 1 i 2 uchwały nr 51/2002 Zarządu NBP z dnia 23 września 2002r. w sprawie sposobu wyliczania i ogłaszania bieżących kursów walut obcych . Do określenia własnego kursu kupna i sprzedaży waluty w tabeli bank stosuje odchylenie od średniego kursu danej waluty, określanej przez NBP. Różnica pomiędzy kursem kupna waluty, a kursem sprzedaży waluty wynosi maksymalnie 10 % od wartości obu kursów waluty. Różnica ta stanowi spread walutowy. Wysokość kursu kupna z dnia uruchomienia kredytu ma wpływ na wyrażenie wysokości zadłużenia z tytułu zaciąganego kredytu w walucie indeksacji. Należności pozostające do spłaty z tytułu rat kredytu i odsetek określone są w harmonogramie w walucie indeksacji i w dacie spłaty podlegają przeliczeniu na złote według obowiązującego w tej dacie kursu sprzedaży waluty obcej określonej w Tabeli. Kredytobiorca ma możliwość przewalutowania kredytu, to jest zmiany waluty indeksacji kredytu na PLN lub na inną walutę obcą, zgodnie z ofertą Banku. Zmiana waluty indeksacji kredytu oznacza, że bank: przeliczy kwotę należności pozostałą do spłaty z tytułu kredytu określoną w walucie indeksacji na PLN po kursie sprzedaży aktualnej waluty indeksacji, zgodnie z obowiązującym w tym dniu kursem waluty Tabeli, następnie przeliczoną kwotę kredytu na PLN przewalutuje na wnioskowaną przez Kredytobiorcę inną walutę indeksacji po kursie kupna tej waluty, zgodnie z obowiązującym w tym dniu kursem tabeli, w przypadku rezygnacji z indeksacji przeliczy pozostałą do spłaty kwotę kredytu po aktualnym na dzień przewalutowania kursie sprzedaży waluty indeksacji kredytu, określonym w tabeli. Bank pobiera prowizję za zmianę waluty kredytu. Kredyt może być wypłacony w walucie indeksacji na warunkach określonych w umowie, z tym że również w takim przypadku kwota udzielonego kredytu wyrażona w walucie polskiej jest przeliczona na walutę indeksacji. Kredytobiorca ma możliwość zmiany waluty, w której dokonuje spłaty z PLN na walutę do której kredyt jest indeksowany. Spłata należności z tytułu kredytu może nastąpić z prowadzonego w Banku rachunku bankowego kredytobiorcy prowadzonego w walucie indeksacji, po złożeniu wniosku o zmianę waluty spłaty kredytu oraz podpisania aneksu do umowy zmieniającego rachunek spłaty kredytu. Wpłata na rachunek prowadzony w walucie indeksacji waluty PLN oznacza przeliczenie przez Bank po kursie sprzedaży aktualnej waluty indeksacji, zgodnie z obowiązującym w tym dniu kursem według tabeli.

Dowód: zasady funkcjonowania kredytu indeksowanego do waluty obcej (załącznik nr 6 - k. 47).

W dniu 29.09.2009r. powód zawarł z Bankiem (...) S.A. w W. umowę o kredyt hipoteczny nr (...)/H. waloryzowany kursem EURO, zmienioną aneksami nr (...) z 12.11.2009r. i nr (...) 05.07.2010r.

W dniu 23 listopada 2010r. strony tej umowy zawarły kolejny aneks nr (...) do umowy kredytu hipotecznego z 29.09.2009r. , którym zmieniono m.in. § 10 ust. 1 i 4 umowy kredytowej, wskazując w § 1 ust. 1, że kredyt wraz z odsetkami spłacany był od dnia 19-09-2009r. do dnia 22.11.2010r. w PLN, w 11 równych ratach miesięcznych natomiast od dnia 23.11.2010r. spłacany będzie w EUR w 346 równych ratach miesięcznych. Spłata rat odsetkowych

lub kapitałowo – odsetkowych następuje w 15 dniu miesiąca. Kredytobiorca upoważnił Bank do pobierania środków pieniężnych na spłatę rat kredytu wraz z odsetkami, prowizją, opłatami i innymi kosztami z jego rachunku prowadzonego w Banku ((...) o numerze : (...). Na dzień 16.01.2012r. kwota zadłużenia wynosiła 185 065,15 EURO. Raty kapitałowo – odsetkowe spłacane były zgodnie z harmonogramem w walucie EUR.

Dowód: Aneks nr (...).r. do umowy z dnia 29.09.2009r. - k. 137.; zaświadczenie (...) z dnia 16.01.2012r. –k. 136

W dniu 18 stycznia 2012r. powód złożył dyspozycję uruchomienia kredytu w walucie EURO (równowartość w złotych 186.908,23 zł) na rachunek nr (...) w Banku (...) na refinansowanie kredytu hipotecznego zaciągniętego w tym banku. Część kredytu w (...) została spłacona bezpośrednio w EURO kredytem zaciągniętym w pozwanym Banku.

Dowód: dyspozycja uruchomienia kredytu (k. 138).

W okresie od dnia 5 lutego 2012r. do 5 sierpnia 2020r. powód uiścił na rzecz spłaty kredytu w pozwanym Banku kwotę 77 828,55 EURO.

Dowód: historia kredytu (k. 65 – 85), konto spłat (k. 213).

Pismem z dnia 8 maja 2020r. powód wezwał stronę pozwaną do zapłaty kwoty 74 456,42 EURO z tytułu wpłaconych rat kapitałowo – odsetkowych w EURO w okresie od 5 lutego 2012r. do 10 kwietnia 2020r., powołując się na nieważność umowy. Pismem z dnia 3 czerwca 2020r. strona pozwana w odpowiedzi na ww. pismo wskazała, że zawarta umowa jest ważna i wolna od wad prawnych, ponadto nie zawiera klauzul umownych w rozumieniu art. 385 (1) § 1 k.c., czy to w trybie kontroli incydentalnej, czy kontroli in abstracto. W konsekwencji, strona pozwana odmówiła wypłaty świadczeń.

Dowód: przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 8 maja 2020r. wraz z potwierdzeniem odbioru (k. 86 – 92), pismo strony pozwanej z dnia 3 czerwca 2020r. (k. 93 – 97).

W dniu 05.10.2011r. powód zawarł z pozwanym Bankiem kompleksową umowę o usługi bankowe (personalne). W ramach zawartej w niej Umowy rachunku, pozwany Bank otworzył i prowadzi na rzecz powoda rachunek walutowy w EURO o numerze: (...).

Dowód : kompleksowa umowę o usługi bankowe (personalne) z dnia 05.10.2011r. –k. 54-58

Powód podpisał umowę kredytu hipotecznego w pozwanym Banku przy współpracy z (...), korzystał z usług tego pośrednictwa od kilku lat i był zadowolony ze współpracy z nim. Powód podpisał dokumenty kredytowe, nie czytając ich – miał zaufanie do doradcy (...), nigdy się na nim nie zawiodł. Powód nie wnikał w to skąd w umowie wzięło się EURO, nie rozumiał pojęcia indeksacji. Wybrał kredyt indeksowany do waluty obcej, albowiem był atrakcyjniejszy niż kredyt w walucie PLN, było korzystniejsze oprocentowanie kredytu i niższe raty. Od samego początku spłaca kredyt w EURO na rachunek walutowy w pozwanym Banku. Powód miał nadzieję, że za kilka lat po podpisaniu umowy w Polsce będzie obowiązywać euro i jego sytuacja kredytowa będzie stabilna.

Dowód: zeznania powoda (k. 220 – 221).

Przedstawiony powyżej stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych dokumentów i przesłuchania powoda.

Stan faktyczny sprawy nie był co do zasady sporny pomiędzy stronami w związku z czym Sąd ustalił go przede wszystkim na podstawie niekwestionowanych przez strony dowodów z dokumentów, które nie budziły również wątpliwości sądu co do ich wiarygodności.

Jako w części wiarygodne Sąd ocenił zeznania powoda, który w sposób zdecydowany przedstawił okoliczności towarzyszące zawieraniu przedmiotowej umowy kredytowej z pozwanym Bankiem. Zeznania te świadczą jedynie o tym, że powód nie interesował się szczegółami kredytu i mechanizmem funkcjonowania indeksacji do EURO. Jak sam zeznał, wszystkimi sprawami związanymi z zawarciem umowy zajmował się doradca (...). Zeznania powoda są mało

wiarygodne w zakresie tego, że nie był informowany przez bank o licznych ryzykach związanych z zaciągnięciem tego typu zobowiązania, czemu przeczy treść zgromadzonych w sprawie dowodów z dokumentów stanowiących załączniki do zawieranej umowy jak też dokumenty jakie powód podpisywał wraz ze złożeniem wniosku o udzielenie kredytu (oświadczenia).

Sąd oddalił wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego, jako bezprzedmiotowy wobec niezasadności żądania pozwu o ustalenie nieważności umowy.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo podlegało oddalaniu.

Powód jako podstawę swego roszczenia wskazywał nieważność przedmiotowej umowy kredytowej zarzucając jej sprzeczność z przepisami prawa bankowego, ogólnymi zasadami prawa cywilnego, jak również abuzywność klauzul umownych, dotyczących indeksacji kredytu.

Mając na uwadze powyższe, podstawową kwestią wymagającą na wstępie wyjaśnienia jest charakter prawny umowy zawartej między stronami.

Zważyć należy, że zgodnie z treścią art. 69 ust. 1 ustawy Prawo bankowe, przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy kwotę środków pieniężnych, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Mając to na uwadze, jako jeden z przedmiotowo istotnych elementów umowy kredytu wyróżnia się ściśle określenie kwoty i waluty kredytu. Z tego punktu widzenia w obrocie wyróżnia się kredyty złotówkowe oraz kredyty walutowe.

Kredyt złotówkowy jest to kredyt udzielany w walucie polskiej, w którym kredytobiorca dokonuje spłaty rat kapitałowo - odsetkowych w walucie polskiej, zwracając bankowi sumę nominalną udzielonego kredytu (kapitału) wraz z odsetkami.

Kredyt walutowy zaś jest to kredyt udzielany i wypłacony w walucie obcej, w którym z kolei spłata raty kapitałowo - odsetkowej kredytu następuje w walucie obcej.

Podkreślić należy, że w sprawie niniejszej postanowienia umowne wiążące strony przewidywały, że kredyt może być wypłacony w walucie indeksacji na warunkach określonych w umowie, z tym że również w takim przypadku kwota udzielonego kredytu wyrażona w walucie polskiej jest przeliczona na walutę indeksacji (załącznik nr 6 do umowy – zasady funkcjonowania kredytu indeksowanego do waluty obcej). Bank dokonuje przeliczenia uruchomionej kwoty kredytu po kursie kupna waluty obcej, określonej w Tabeli na moment dokonania uruchomienia kredytu przez Bank. W niniejszej sprawie Bank określił wysokość kursu kupna i sprzedaży waluty indeksacji kredytu, który ma zastosowanie do przeliczenia kwoty uruchamianego kredytu i obliczania należności z tytułu rat kredytu i odsetek w sposób następujący: bank bazuje na średnim kursie danej waluty ogłaszanych w poprzednim dniu roboczym przez NBP. Do określenia własnego kursu kupna i sprzedaży waluty w tabeli bank stosuje odchylenie od średniego kursu danej waluty, określanej przez NBP. Różnica pomiędzy kursem kupna waluty, a kursem sprzedaży waluty wynosi maksymalnie 10 % od wartości obu kursów waluty. Różnica ta stanowi spread walutowy. Wysokość kursu kupna z dnia uruchomienia kredytu ma wpływ na wyrażenie wysokości zadłużenia z tytułu zaciąganego kredytu w walucie indeksacji.

Sporny kredyt został uruchomiony w EURO, z zastosowaniem mechanizmu przeliczenia kwoty wypłaconej w PLN na EURO według zasad określonych w/w załączniku nr 6 do umowy.

Regulacje umowy dotyczące spłaty kredytu przewidywały, że w przypadku, gdy spłata kredytu indeksowanego do waluty obcej następuje w tej walucie obcej (walucie indeksacji) kredytobiorca zobowiązany jest zapewnić na rachunku bankowym wystarczającą kwotę środków w walucie obcej (walucie indeksacji) do pokrycia wymagalnych należności

banku z tytułu kredytu, (§ 7 ust. 6 umowy). Mając na uwadze powyższe, podkreślić należy, że powód dokonywał spłaty kredytu w walucie EURO, przez cały okres trwania umowy, na rachunek walutowy w pozwanym Banku. Nie ulega jednak wątpliwości to, że umowa nie określała zatem pierwotnie wprost kwoty podlegającej wypłacie oraz zwrotowi, przewidując jedynie, że kwota ta zostanie ustalona w wyniku określonych działań arytmetycznych dokonywanych przy wykorzystaniu zmiennej, tj. kursu walut.

W dniu 26 sierpnia 2011r. weszła w życie ustawa z dnia 29 lipca 2011r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw – ustawa antyspreadowa (tj. około dwa miesiące przed datą zawarcia umowy). Ustawa antyspreadowa wprowadziła pojęcia kredytów indeksowanych oraz denominowanych. Wprowadzono również regulacje art. 69 ust. 2 pkt 4a Prawa bankowego, który precyzuje wymogi w zakresie szczegółowego ustalenia mechanizmu różnic kursowych. Podkreślić należy, że mechanizm ten został dokładnie określony w umowie, precyzując szereg obiektywnych zmiennych, co sprawia, że jest on jednoznaczny. Co ważne, odwołuje się on bezpośrednio do średniego kursu NBP.

Zgodnie z ww. ustawą konstrukcja kredytu indeksowanego do waluty obcej (EUR), rozumianego jako kredyt udzielany w walucie polskiej, ale wypłacany i spłacany w walucie obcej w wyniku przeliczenia według kursu wymiany waluty z danego dnia, co do zasady stanowi rozwiązanie prawnie dopuszczalne. Odwołać należy się w tym zakresie do poglądów wyrażonych przez Sąd Najwyższy w wyroku z 22 stycznia 2016 roku, sygn. I CSK 1049/14, w którego uzasadnieniu jednoznacznie opisano konstrukcję i dopuszczalność umowy kredytu denominowanego i indeksowanego.

Sąd Najwyższy stwierdził w szczególności, że umowa kredytu indeksowanego jest umową, na podstawie której „Bank wydaje kredytobiorcy określoną sumę kredytową w złotych, przy czym jej wysokość jest określana (indeksowana) według kursu danej waluty (np. euro) w dniu wydania (indeksowanie do waluty obcej po cenie kupna). Ustalenie takie następuje też w celu określenia wysokości rat kredytowych, do których kredytobiorca będzie zobowiązany w okresie trwania stosunku kredytowego. W dniu płatności konkretnych rat taka rata jest przeliczana zgodnie z umową na złote stosownie do kursu danej waluty, tj. po kursie jej sprzedaży kontrahentowi banku. (...) mieści się w konstrukcji ogólnej umowy kredytu bankowego i stanowi jej możliwy wariant (art. 353 1 k.c. w związku z art. 69 Prawa bankowego).

Podobny pogląd Sąd Najwyższy wyraził również w wyroku z 19 marca 2015 r., IV CSK 362/14, w którym, odwołując się do przepisów zawartych w ustawie z dnia 29 lipca 2011r. o zmianie ustawy - prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 165, poz. 984), wskazano, że „idea dokonania nowelizacji prawa bankowego ustawą z dnia 29 lipca 2011 r. było utrzymanie funkcjonujących na rynku kredytów denominowanych/indeksowanych według nowych zasad (...) Ustawodawca wprowadził narzędzie prawne pozwalające wyeliminować z obrotu postanowienia umowne zawierające niejasne reguły przeliczania należności kredytowych, zarówno na przyszłość, jak i w odniesieniu do wcześniej zawartych umów w części, która pozostała do spłacenia.”

W świetle powyższych orzeczeń nie budzi wątpliwości Sądu, iż umowa zawarta pomiędzy stronami co do zasady spełnia wymogi art. 69 ustawy Prawo bankowe, stanowiąc jedną z wykształconych w obrocie odmian takiej umowy – umowy kredytu indeksowanego. W § 1 umowy wskazana została kwota oraz waluta kredytu, to jest kwota do udostępnienia której zobowiązał się bank. Natomiast, okoliczność, że do wypłaty i spłaty kredytu dochodzi w innej walucie, nie zmienia natury zawartej umowy jako umowy kredytu i mieści się w granicach swobody umów – przypomnieć należy, że zgodnie z art. 353 (1) k.c. strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współzycia społecznego. Przy czym swoboda stron nie ogranicza się jedynie do uzupełniania treści umowy nazwanej konstrukcjami określonymi w części ogólnej prawa zobowiązań (np. waloryzację umowną). W ramach swobody umów mieści się też wprowadzenie rozwiązań całkowicie nowych, jak i będących modyfikacją instytucji uregulowanych normami prawnymi.

W ocenie Sądu zwrócić należy uwagę, iż celem owego mechanizmu zmiany waluty była chęć zastosowania oprocentowania niższego niż stosowana w bankach dla kredytów złotych o stopie zmiennej WIBOR, a nie konieczność ustalenia klauzuli waloryzacyjnej, która zmierza do zachowania w czasie wartości przedmiotu świadczenia.

Taką niższą stopą był EURIBOR jako stawka oprocentowania z rynku międzybankowego. W związku z tym uznać należy, że zawarta pomiędzy stronami umowa stanowi podtyp umowy kredytu i została zawarta w granicach ustawowego upoważnienia do układania stosunków umownych według własnego uznania, a w takim razie nie może być mowy o naruszeniu w wyniku zawarcia tej umowy ani zasady walutowości, ani zasad współżycia społecznego.

Powód zarzucił również, że umowa kredytowa zawiera niedookreślone elementy przedmiotowo istotne. W ocenie Sądu umowa nie zawiera wad wskazanych przez powoda. W umowie wskazano jej essentialia negotii, w tym kwotę udzielonego kredytu. Niemniej dodać można, że twierdzenia, jakoby kwota kredytu była ukształtowana przez Bank, pomijając fakt, że kwota kredytu podana w umowie w PLN podlegała indeksacji do EUR zgodnie z wnioskiem powoda. Zgodnie z art. 69 ust. 2 pkt 2 ustawy – Prawo bankowe umowa kredytu winna określać m.in. kwotę i walutę kredytu, przy czym – jak podkreśla się w doktrynie – nie jest wykluczone, ażeby kwota ta została poddana indeksacji czy denominacji. Ponadto w umowie została uregulowana możliwość dokonywania spłat rat kapitałowo – odsetkowych bezpośrednio w walucie kredytu. Do elementów przedmiotowo istotnych wskazanych w art. 69 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe zalicza się przy tym:

- 1) zobowiązanie Banku do oddania do dyspozycji kredytobiorcy, na czas oznaczony w umowie, kwoty środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel. Bank oddał do dyspozycji kredytobiorcy kwotę kredytu w wysokości 786 821,91 zł indeksowaną do EUR celem refinansowania kredytu na cele mieszkaniowe w wysokości 783 000 zł (§ 1 ust. 1);
- 2) zobowiązanie kredytobiorcy do korzystania z kwoty kredytu na warunkach określonych w umowie. Kredytobiorca zobowiązuje się do wykorzystania kredytu i do jego spłaty, wraz z wszelkimi pozostałymi należnościami, zgodnie z postanowieniami umowy oraz do wykonania wszystkich obowiązków wynikających z umowy (§ 3 ust. 2);
- 3) zobowiązanie kredytobiorcy do zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Zgodnie z § 7 ust. 1 umowy raty kapitałowe i odsetkowe płatne są co miesiąc w piątym dniu miesiąca kalendarzowego. Ponadto kredytobiorca zobowiązał się do zapłaty na rzecz banku opłat i prowizji związanych z udzielonym kredytem (§ 8 ust. 1).

W zakresie abuzywności postanowień umowy wskazać należy, że zgodnie z art. 385(1) § 1 k.c., postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne); nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie (art. 385(1) § 2 k.c.). Nieuzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (art. 385 (1) § 3 k.c.). Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje (art. 385(1) § 4 k.c.). Oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny (art. 385(2) k.c.). Przytoczone przepisy zostały wprowadzone do Kodeksu cywilnego jako implementacja Dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich.

Aby ocenić czy kwestionowane przez powoda postanowienia umowy są postanowieniami niedozwolonymi należy w pierwszej kolejności ustalić, czy kredytobiorcy przysługiwał status konsumenta. Jak wskazuje art. 22(1) k.c., za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. Kredytobiorca zawarł umowę kredytu jako osoba prywatna, w celu refinansowania innego kredytu na zakup lokalu mieszkalnego. W odniesieniu do spornej umowy powoda bez wątplenia należy więc uznać za konsumenta.

Powód za niedozwolone postanowienia umowy w rozumieniu powołanych wyżej przepisów Kodeksu cywilnego wskazał na postanowienia dotyczące mechanizmów przeliczania wysokości kredytu i rat kredytu.

W tym miejscu podkreślenia wymaga to, że postanowienia dotyczące mechanizmu indeksacji zawarte zostały zarówno w samej umowie jak i w załącznikach do umowy. Ponadto zostały one dokładnie opisane już na etapie wniosku kredytowego.

W umowie kredytu wskazane było, że kwota kredytu wynosić będzie 786 821,91 zł. Kwota ta indeksowana była do waluty EUR (§ 1 ust. 1 pkt 1 umowy). Zasady dotyczące przeliczania wysokości kredytu, kwoty wypłaty oraz kwoty spłaty i stosowanych przez Bank kursów walut obcych oraz spreadu walutowego zawiera zał. nr 6 do niniejszej umowy (§ 1 ust. 1 pkt 3 umowy). Walutą spłaty kredytu było EUR (§ 1 ust. 1 pkt 19 umowy) i faktycznie powód przez cały okres trwania umowy spłacał kredyt w walucie EURO. W umowie kredytu przewidziana została również możliwość zmiany waluty indeksacji, która miała zostać ustalona w aneksie do umowy wraz z nową wysokością marży kredytu, zgodnie z zasadami obowiązującymi w Banku w dacie złożenia wniosku o zmianę waluty indeksacji kredytu (§ 5 ust. 6). Rzeczywista stopa oprocentowania oraz szacunkowy całkowity koszt udzielonego kredytu, o których mowa w części I umowy była obliczana zgodnie z ustawą o kredycie konsumenckim (§ 6 ust. 1 umowy). W przypadku, gdy spłata kredytu indeksowanego do waluty obcej następuje w PLN przeliczenie raty wyrażonej w walucie obcej na złote następuje według kursu sprzedaży waluty, do której indeksowany jest kredyt, obowiązującego w Banku w dniu faktycznej spłaty (obciążenia rachunku) zgodnie z Tabelą przy czym bierze się pod uwagę ostatnią Tabelę tego dnia (§ 7 ust. 5). Natomiast, gdy spłata kredytu indeksowanego do waluty obcej następuje w tej walucie obcej (walucie indeksacji) kredytobiorca zobowiązany jest zapewnić na rachunku bankowym wystarczającą kwotę środków w walucie obcej (walucie indeksacji) do pokrycia wymagalnych należności banku z tytułu kredytu, (§ 7 ust. 6 umowy).

Powyższe postanowienia jako zawarte we wzorcu umowy stosowanym w Banku z pewnością nie były indywidualnie negocjowane z powodem. W treści kwestionowanych przez powoda zapisów umowy wraz z załącznikami można się dopatrzeć pewnej niejednoznaczności. Odnoszą się one bowiem do przeliczania zobowiązań stron z tytułu umowy z waluty kredytu na inną walutę według przelicznika w postaci kursu kupna/sprzedaży waluty obowiązującego w Banku w momencie dokonania operacji finansowej.

Nieuzasadniony jest również zarzut, co do braku precyzyjnego określenia parametrów klauzuli indeksacyjnej, co miało jakoby prowadzić do nieokreślenia świadczenia powoda. W umowie i załącznikach opisane są bowiem szczegółowo wszystkie istotne parametry udzielanego kredytu. Bank nie miał dowolności w zakresie ich kształtowania. Były one od początku znane stronom umowy.

Zastosowanie rynkowego spreadu przez bank, a przy tym korzystanie przez bank z własnej tabeli kursów, nie powoduje rażącego naruszenia interesów kredytobiorców (wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 24 lutego 2016r., I C 523/15).

W ocenie Sądu nie można jednak uznać, że powyższe postanowienia są sprzeczne z dobrymi obyczajami bądź rażąco naruszają interesy powodów jako konsumentów. Decydujące znaczenie ma tu fakt, że kwota udzielonego powodowi kredytu w walucie złoty polski po przeliczeniu kwoty kredytu z waluty EUR na walutę złoty polski po obowiązującym w Banku kursie kupna waluty EUR została ostatecznie dokładnie określona w umowie (tj. w załączniku nr 6, a także we wniosku kredytowym) i co oczywiste była ona dokładnie znana powodowi. Fakt, że powód nie czytał zapisów umowy (choć miał taką możliwość) i nie rozumiał mechanizmu indeksacji nie powoduje, iż klauzule w niej zawarte są automatycznie niedozwolone. Brak jest uzasadnienia do przyznania powodowi (choćby konsumentowi) aż tak uprzywilejowanej pozycji, aż byłby on zwolniony z przejawiania jakiegokolwiek staranności przy dokonywaniu oceny postanowień umowy i innych dokumentów stanowiących jej integralną część (wyrok SN z dnia 13 czerwca 2012r., II CSK 515/11). Postanowienie umowy nie są sprzeczne z dobrymi obyczajami, ani rażąco nie naruszają interesów powoda. Bank nie miał wpływu na kształtowanie się kursów EUR/PLN. Tabele kursów pozwanego Banku odzwierciedlały wyłącznie sytuację rynkową i miały ścisłe powiązanie z tabelami średnich kursów ogłaszanych przez NBP. Natomiast o sprzeczności z dobrymi obyczajami można by mówić wyłącznie wówczas, gdyby Bank miał

wpływ na kształtowanie kursów walut albo kursy Banku odbiegałyby od realiów rynkowych. Tymczasem kursy walut obowiązujące w Banku odpowiadały aktualnej sytuacji na rynkach finansowych w zestawieniu z danymi pochodzącymi z międzynarodowego rynku walutowego i z kursem średnim NBP. Przedmiotowy kredyt nie jest pierwszym kredytem powoda. Powód korzystał już z kredytu denominowanego do EUR w innym banku. Można więc przypuszczać, że orientował się w mechanizmie tego typu kredytów. Podkreślić również należy, że powód zdecydował się na tego typu kredyt z uwagi na to, że taki kredyt w dacie zawierania był po prostu tańszy od zwykłego kredytu w walucie PLN.

Kolejno należy zauważyć, że kursy waluty EUR stosowane w Banku a określone w Tabeli kursów były dostępne do wiadomości kredytobiorców. Rozważając wybór sposobu spłaty rat kredytu (w walucie spłaty kredytu lub w złotych polskich) powód mógł więc uprzednio zapoznać się z kursami stosowanymi w Banku i porównać, czy kształtują się one bardziej korzystnie czy mniej korzystnie od kursów EUR stosowanych przez inne podmioty, a następnie na tej podstawie zdecydować, czy bardziej opłacalne będzie dla niego wykonywanie umowy w sposób wymagający korzystania z mechanizmu przewalutowania według kursów obowiązujących w Banku czy też w sposób niewymagający przewalutowania. Okoliczność, że powód nie znał czynników wpływających na kształtowanie kursu EUR w Banku, nie ma przy tym znaczenia. Sąd pragnie przy tym również zwrócić uwagę, że zarzut o brak wiedzy powoda o sposobie kształtowania przez pozwany Bank kursów walut a zatem że kursy te ustalał Bank arbitralnie nie jest prawdziwy. W załączniku nr 6 do umowy, a także we wniosku kredytowym zostało dokładnie określone jak Bank kształtuje kursy walut.

Sąd nie podziela również zarzutów powoda dotyczących braku poinformowania go w należyty sposób o ryzyku kursowym związanym w umową kredytu.

W dniu 17 sierpnia 2011r. powód zawnioskował o kwotę kredytu w walucie PLN indeksowaną do EUR, natomiast spłata kredytu miała nastąpić w walucie EUR. Ponadto powód oświadczył, że został poinformowany o ryzyku związanym z oprocentowaniem wnioskowanego kredytu zmienną stopą procentową oraz przedstawiono mu symulację wysokości rat kredytu obrazującą wpływ niekorzystnej dla niego zmiany stopy procentowej na wysokość miesięcznych rat kapitałowo – odsetkowych. Został również poinformowany przez bank o warunkach udzielenia kredytu zarówno w walucie w jakiej uzyskuje dochód w złotych jak i w walucie obcej. Przedstawiono mu symulację kwot i kosztów kredytu według aktualnych kursów walut stosowanych przez Bank oraz kosztów w przypadku niekorzystnej zmiany kursów i spreadu walutowego. Oświadczył, że jest świadomy ryzyka kursowego związanego z zaciągnięciem zobowiązanie w walucie innej niż źródło dochodu i że zmiany kursów walut oraz spreadu walutowego mogą mieć wpływ na wysokość płaconej przez niego raty kredytu w całym okresie kredytowania. Ponadto Bank przedstawił mu ofertę kredytu w złotych oraz kredytu w złotych indeksowanego do waluty obcej i po zapoznaniu się z tymi ofertami oraz informacjami wymienionymi wyżej dokonał wyboru i zdecydował się zaciągnąć kredyt indeksowany do waluty obcej mając pełną świadomość ryzyka walutowego.

W umowie kredytowej powód oświadczył, że wyraża zgodę na ponoszenie przez siebie ryzyka walutowego (załącznik nr 4 do umowy – informacja o ponoszeniu ryzyka walutowego). W (...) Banku (...) SA dla Wnioskodawcy o ryzyku walutowym (...)", a następnie we wniosku kredytowym opisano szczegółowo m.in. zasady ustalania kursów kupna/sprzedaży walut (pogrubiając wyraz „kurs kupna” i „kurs sprzedaży”) oraz kiedy dany kurs jest stosowany, jakie to ma skutki i gdzie można znaleźć kursy walut. Opisy odpowiadają brzmieniu załącznika nr 6 do umowy kredytowej, którego postanowienia kwestionuje obecnie powód.

Mając na uwadze powyższe, wskazać należy że pozwany Bank wypełnił obowiązki informacyjne i przedstawił powodowi wyczerpujące informacje o ryzykach związanych z umową kredytu indeksowaną do waluty EUR. Powód był informowany o ryzykach niejednokrotnie (zarówno na etapie składania wniosku o kredyt, jak i podpisania umowy kredytowej). Co więcej, między złożonym wnioskiem o kredyt, a zawarciem umowy upłynął również właściwy okres czasu dzięki któremu powód miał czas do namysłu i podjęcia decyzji.

Ponownie wskazać należy, że powód od początku spłaca kredyt wyłącznie bezpośrednio w EUR. Mechanizm przeliczenia kursu został zatem zastosowany jedynie raz – przy uruchomieniu kredytu tj. wypłacie kredytu w walucie PLN.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, każdy przeciętnie zorientowany konsument powinien sobie również zdawać sprawę ze zmienności kursów walut w czasie i ich konsekwencji, polegających na tym, że wymieniając kwotę pieniędzy w danej walucie na kwotę pieniędzy w innej walucie w zależności od obowiązującego w momencie wymiany kursu waluty może uzyskać nominalną kwotę w innej walucie o różnej wysokości (niższą przy niższym kursie, wyższą przy wyższym kursie). Powyższa wiedza powinna prowadzić przeciętnie zorientowanego konsumenta do oczywistego wniosku, że jeżeli będzie spłacać raty kredytu z wykorzystaniem środków pieniężnych w walucie złoty polski, które będzie musiał wymienić na kwoty w walucie EUR, to wysokość kwoty kredytu w walucie złoty polski i kwot środków potrzebnych na spłatę poszczególnych rat kredytu w walucie złoty polski zależą od obowiązującego w momencie wymiany kursów waluty – kwoty te będą niższe przy niższym kursie i wyższe przy wyższym kursie.

Konkludując powyższe rozważania należy wskazać, że kwestionowane przez powoda zapisy umowy dotyczą sposobu jej wykonania, a jednocześnie ich stosowanie było opcjonalne i uzależnione od decyzji konsumenta. Konsument miał przy tym dostęp do informacji, które pozwalały mu na ocenę, czy stosowanie tych zapisów będzie dla niego korzystne, czy też nie i jakie ryzyka wiążą się z ich stosowaniem. Nie ma więc miejsca sytuacja, w której sposób wykonywania umowy czy wysokość świadczeń, które strony mają świadczyć z jej tytułu, jest uzależniona od arbitralnych decyzji Banku. Kwestionowanych zapisów umowy nie sposób więc uznać za sprzeczne z dobrymi obyczajami czy rażąco naruszających interesy konsumenta.

Dodatkowo, Sąd ma świadomość, że w okresie zawarcia przez strony spornej umowy kredytu w Polsce dużą popularnością cieszyły się umowy kredytów hipotecznych, w których zobowiązania z tytułu umowy odnoszone były do waluty obcej m.in. EUR. Taki stan rzeczy spowodowany był tym, że z uwagi na korzystne kursy walut w stosunku do złotego polskiego oraz niską wysokość oprocentowania według stawki opartej o wskaźnik EURIBOR, obciążenie kredytobiorców z tytułu kredytu tego rodzaju było wtedy niższe niż obciążenie związane z zaciągnięciem kredytu w walucie złoty polski. Jak Sąd wskazał już wyżej, zaciągnięcie takiego kredytu mogło się jednak wiązać z narażeniem na ryzyko kursowe, którego powód od samego początku miał świadomość i go akceptował.

Konkludując, powództwo główne o ustalenie nieważności umowy i zapłatę 77 828,55 EURO wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie należało oddalić.

Oddaleniu podlegało także roszczenie ewentualne. Zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym – w razie dokonania nieuczciwej praktyki rynkowej konsument, którego interes został zagrożony lub naruszony, może żądać naprawienia wyrządzonej szkody na zasadach ogólnych, w szczególności żądania unieważnienia umowy z obowiązkiem wzajemnego zwrotu świadczeń oraz zwrotu przez przedsiębiorcę kosztów związanych z nabyciem produktu.

W przypadku powództwa o unieważnienie umowy wraz z obowiązkiem wzajemnego zwrotu świadczeń, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 4 u.p.n.p.r., mamy do czynienia z powództwem o ustalenie stosunku prawnego lub prawa (art. 189 k.p.c.). Dla uwzględnienia żądania powództwa niezbędne jest uprzednie ustalenie, czy w razie dokonania czynu nieuczciwej praktyki rynkowej interes konsumenta został zagrożony lub naruszony. Interes ten ma zatem znaczenie prawne. Na powódzie ciąży ciężar przytoczenia okoliczności uzasadniających zagrożenie lub naruszenie interesu konsumenta. Norma z art. 12 ust. 1 pkt 4 u.p.n.p.r. swoją warstwą normatywną nawiązuje zatem do art. 189 k.c., według którego powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes

prawny. Interes prawny ujęty w tym przepisie został skonkretyzowany w art. 12 ust. 1 ab initio u.p.n.p.r. Ów interes może mieć zatem wyłącznie walor prawny, lecz także walor ekonomiczny. Wynika to z charakteru żądań wymienionych we wskazanej regulacji, które są następstwem wymiaru gospodarczego czynu nieuczciwej praktyki rynkowej. Oznacza to, że art. 12 ust. 1 ab initio u.p.n.p.r. nie wprowadza nowego rodzaju powództwa o ustalenie stosunku prawnego lub prawa, ponieważ mamy do czynienia tylko z jednym rodzajem takiego powództwa (art. 189 k.p.c.), lecz konkretyzuje tylko przesłanki materialnoprawne jego wytoczenia (VI ACa 542/19).

Zgodnie z art. 4. ust. 1 praktyka rynkowa stosowana przez przedsiębiorców wobec konsumentów jest nieuczciwa, jeżeli jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształca lub może zniekształcić zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy dotyczącej produktu, w trakcie jej zawierania lub po jej zawarciu.

2. Za nieuczciwą praktykę rynkową uznaje się w szczególności praktykę rynkową wprowadzającą w błąd oraz agresywną praktykę rynkową, a także stosowanie sprzeczne z prawem kodeksu dobrych praktyk. Praktyki te nie podlegają ocenie w świetle przesłanek określonych w ust. 1.

3. Za nieuczciwą praktykę rynkową uznaje się prowadzenie działalności w formie systemu konsorcyjnego lub organizowanie grupy z udziałem konsumentów w celu finansowania zakupu w systemie konsorcyjnym. Praktyki te nie podlegają ocenie w świetle przesłanek określonych w ust. 1.

Konstrukcja definicji nieuczciwej praktyki rynkowej podlega ocenie pod kątem wypełnienia dwóch powiązanych przesłanek: 1) sprzeczności z dobrymi obyczajami oraz 2) zniekształcenia lub możliwości zniekształcenia w sposób istotny decyzji gospodarczej przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy, w trakcie jej zawierania lub po jej zawarciu.

Zatem niezbędną rzeczą jest kumulatywne spełnienie dwóch powyżej wskazanych przesłanek: sprzeczności z dobrymi obyczajami oraz istotnego zniekształcenia lub możliwości zniekształcenia zachowania rynkowego przeciętnego konsumenta (przed zawarciem umowy dotyczącej produktu, w trakcie jej zawierania lub po jej zawarciu), aby można stwierdzić, że mamy do czynienia z nieuczciwą praktyką rynkową. Tym samym brak kumulatywnego spełnienia obu przesłanek nie pozwala kwalifikować praktyki rynkowej jako nieuczciwej. Konstrukcja przepisu wyraźnie wskazuje, że obie przesłanki muszą być traktowane łącznie, a nie alternatywnie. Będzie to oznaczać, że spełnienie tylko jednej z tych przesłanek, np. istotnego zniekształcenia lub stworzenia prawdopodobieństwa zniekształcenia zachowania ekonomicznego przeciętnego konsumenta, przy jednoczesnym wypełnieniu drugiej z nich wyłącza możliwość kwalifikowania praktyki rynkowej jako nieuczciwej.

Mając na uwadze powyższe wskazać należy, że tak jak to zostało wskazane wyżej, umowa zawarta pomiędzy stronami nie była sprzeczna z dobrymi obyczajami, nie naruszała interesu konsumenta. Nie doszło również do możliwości zniekształcenia w sposób istotny decyzji gospodarczej powoda. Powód był poinformowany o wszystkich ryzykach jakie płyną z zawarcia umowy kredytowej indeksowanej/denominowanej do innej waluty nie tylko na etapie zawarcia umowy, ale także na etapie złożenia wniosku kredytowego. Klauzule zawarte w umowie są w pełni skuteczne. Co więcej, nie był to pierwszy kredyt indeksowany zaciągnięty przez powoda, tak więc można z dużą dozą prawdopodobieństwa przypuszczać, że powód znał mechanizmy tego typu kredytów.

W konsekwencji, strona pozwana nie dopuściła się nieuczciwej praktyki rynkowej zawartej w art. 12 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, dlatego też powództwo ewentualne również musiało ulec oddaleniu.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w oparciu o art. 98 k.p.c., czyli zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Powód jako strona przegrywająca sprawę w całości jest zobowiązany do zwrotu stronie pozwanej wszystkich poniesionych przez nią celowych i niezbędnych kosztów obrony swoich praw. Na koszty te w łącznej wysokości 10.817 zł złożyła się opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz wynagrodzenie dla profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata w wysokości 10.800 zł (ustalone na podstawie § 2 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800 z późn. zm.).